

Asia

Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi asetuksen (EU) No 508/2014 muuttamiseksi (Euroopan meri- ja kalatalousrahasto, Yhdistyneen kuningaskunnan eroaminen unionista)

Kokous

Maatalous- ja kalastusneuvosto

U/E/UTP-tunnus

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Euroopan komissio antoi 23 tammikuuta 2019 ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen Euroopan meri- ja kalatalousrahastosta (EY) N:o 508/2014 muuttamiseksi, johtuen Yhdistyneen kuningaskunnan eroamisesta Euroopan unionista.

Ehdotusta käsitellään neuvostossa hyvin kiireellisessä aikataulussa Yhdistyneen kuningaskunnan mahdollisen sopimuksettoman eron johdosta. Tarkoituksena on saada asia päätökseen nykyisen Euroopan parlamentin kanssa mahdollisimman pikaisesti.

Suomen kanta

Suomi voi hyväksyä komission ehdotuksen Euroopan meri- ja kalatalousrahastoa koskevan asetuksen muuttamiseksi.

Suomi voi lisäksi kannattaa sitä, että Yhdistyneen kuningaskunnan vetäytymisestä Euroopan unionista aiheutuneiden seuraamusten kompensoimiseksi tehtävää rahoitussiirtomahdollisuutta artiklassa 13 lavennettaisiin siten, ettei se kohdistu yksinomaan väliaikaisen kalastuksen keskeyttämisen tukemiseen. Tämä mahdollistaisi jäsenmaiden rahoituksen täysimääräisen hyödyntämisen sekä kohdentamisen vaikuttavimpiin toimenpiteisiin.

Suomi voi hyväksyä myös sellaiset ehdotukseen tehtävät muutokset jotka edesauttavat tasapainoisesti unionin ja Yhdistyneen kuningaskunnan kalastuslaivastojen sopeutumista mahdollisen sopimuksettoman eron aiheuttamiin vaikeuksiin.

Pääasiallinen sisältö

Yhteisen kalastuspolitiikan mukaan Euroopan unionin kalastusaluksilla on yhtäläiset pääsyoikeudet EU:n vesille. Yhdistyneen kuningaskunnan (UK) erotessa EU:sta yhteinen kalastuspolitiikka ei enää päde UK:hon. UK:n vedet eivät tällöin olisi enää osa EU:n vesiä. Sopimusehtojen puuttuessa pääsy toistensa vesille ei olisi enää automaattista. Tällä

voi olla merkittäviä seurauksia EU:n laivaston kalastustoimintaan, työllisyyteen ja talouteen. Mikäli pääsy UK:n vesille yhtäkkiä sulkeutuisi, sillä olisi merkittäviä vaikutuksia tietyille laivastoryhmille sekä merkittäviä negatiivisia taloudellisia seurauksia tietyille alueille ja rannikkoyhteisöille.

Asetus Euroopan meri- ja kalatalousrahastosta (EMKR) antaa yksityiskohtaiset säännöt tuen myöntämiseksi kalastajille ja kalastusalueiden omistajille kalastustoiminnan väliaikaiseksi lopettamiseksi. Kriteerit eivät kuitenkaan mahdollista tuen myöntämistä UK:n erosta johtuen. Asetusehdotus esittää mahdollisuutta kalastustoiminnan väliaikaisen lopettamisen tukemiseen kalastajille ja toimijoille, jotka ovat riippuvaisia pääsystä UK:n vesille.

Asetusehdotuksessa esitetään muutettavaksi EMKR-asetuksen artikloja 13, 25 ja 33. Artiklaan 13 lisättäisiin uusi kappale, jonka mukaan jäsenmailla on mahdollisuus ylittää 2 kohdassa asetettu määräraha sekä alittaa kohdissa 3 ja 6 asetetut määrät tukeakseen kalastuksen väliaikaista keskeyttämistä (art. 33), mikäli UK ei jatka pääsyoikeuksia vesilleen niille unionin kalastusalueille, jotka ovat merkittävästi riippuvaisia pääsystä kyseisille vesille.

Artiklaan 25 lisättäisiin uusi kappale, jonka mukaan artiklan 33 mukaisia tukitoimia UK:n erosta johtuen ei oteta huomioon laskettaessa väliaikaiseen kalastuksen keskeyttämiseen ja alueiden romuttamiseen sovellettavia enimmäisrahoituskynnyksiä.

Artiklaan 33 lisättäisiin uusi alakohta (d), jonka mukaan kalastustoiminnan väliaikaista lopettamista voidaan tukea ottaen huomioon seuraukset, jotka johtuvat siitä, että UK ei jatka unionin kalastusalueiden pääsyoikeuksia omille vesilleen tilanteessa, jossa sopimukset lakkaavat olemasta voimassa SEUT artiklan 50(3) mukaan.

Lisäksi artiklan 33 kohta 2 muutettaisiin siten, että edellä mainitun uuden alakohdan (d) mukaista tukea voidaan myöntää enintään yhdeksän kuukauden ajan kaudella 2014-2020.

Asetus tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona se julkaistaan Euroopan unionin virallisessa lehdessä. Asetusta sovelletaan sitä seuraavana päivänä, jona sopimukset lakkaavat koskemasta UK:ta SEUT artiklan 50(3) mukaan. Asetusta ei sovelleta, mikäli Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 50(2) artiklan mukainen erosopimus UK:n kanssa astuu voimaan ennen kuin sopimukset lakkaavat koskemasta UK:ta.

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

Asetusehdotus perustuu Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen artikloihin 42 ja 43(2).

SEUT 43 artiklan 2 kohdan mukaan asia käsitellään tavallisessa lainsäätämisyjärjestyksessä.

Käsittely Euroopan parlamentissa

SEUT 43 artiklan 2 kohdan mukaan asetuksen hyväksymiseen tarvitaan Euroopan parlamentin hyväksyminen sekä Euroopan talous- ja sosiaalikomitean kuuleminen.

Kansallinen valmistelu

Eduskuntakäsittely

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

Suomessa Euroopan meri- ja kalatalousrahaston hallinnoinnista säädetään Euroopan meri- ja kalatalousrahastoa koskevan eurooppalaisen asetuksen kansallisesta täytäntöönpanosta annetussa laissa (1093/2014). Asetusehdotuksella ei ole vaikutuksia kyseiseen lakiin.

UK:n ero EU:sta ei vaikuta suomalaisten kalastusalusten toimintaan, joten asetuksen muutoksella ei ole vaikutuksia Suomen kalastuslaivastoon eikä myöskään kansalliseen lainsäädäntöön.

Taloudelliset vaikutukset

Asetusehdotus ei merkitse muutoksia EU:n monivuotiseen rahoituskehykseen.

Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät

Asiakirjat

5668/19 PECHE 27 (COM(2019) 48 final)

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

Neuvotteleva virkamies Timo Halonen, MMM/LVO, puh. 0295 162 411
Asiantuntija Heta Ratasvuori, MMM/LVO, puh. 0295 162 016

EUTORI-tunnus

EU/2019/0368

Liitteet

Viite

Asiasanat Hoitaa	jaosto kalastus (EU 17), kalastus MMM
Tiedoksi	ALR, EUE, UM, VM, VNK, VTV, YM
